

B1 Topaic 1

Cúlra agus Áit Chónaithe

2

B1 Topaic 1

01 Teaghlach Mhic Gearailt

Labhairt

3

01 Teaghlach Mhic Gearailt

Le múineadh:

- Ag cur ceiste ar dhuine faoina (h)ainm agus ag freagairt na ceiste sin
- Ag fiafraí de dhuine/dhaoine cé as iad agus ag freagairt na ceiste sin

4

Cén t-ainm?

- Cén chéad ainm atá ort?
- Cén t-ainm baiste atá ort?

5

Cén t-ainm?

- Cén chéad ainm atá ort?
– Áine is ainm dom.
- Cén t-ainm baiste atá ort?
– Áine an t-ainm atá orm.

6

Cén sloinne?

- Cén sloinne atá ort?
- Cad is brí le sin?
- sloinne
- Cén sloinne atá ort?

7

Cén sloinne?

- Cén sloinne atá ort?
- **Mac Aodha** an sloinne atá orm.
- **Nic Aodha** atá orm.
- **Ó Dónaill** atá orm.
- **Ní Dhónaill** an sloinne atá orm.

8

Cad as duit/daoibh?

- CU: Cé **as** tú/sibh?
- CC: Cé **as** duit/daoibh?
- CM: Cad **as** duit/daoibh?

9

Cá bhfuil tú i do chónaí?

- Cá bhfuil tú i do chónaí?
- Tá mé i mo chónaí i

10

Bileog 1.1

Teaghlach Mhic Gearailt

 	An mháthair, Siobhán. Cónaí: Chuaín Seach.
	An t-athair, _____ Cónaí: _____

11

Teaghlach Mhic Gearailt

- Is gníomhaíocht chomhpháirtíochta í seo.
- Beidh sibh ag fáil eolais faoi theaghlach.
- Tá eolas difriúil faoi na baill éagsúla ar bileoga A agus B.
- Cum ceisteanna chun an t-eolas atá in easnamh a aimsiú.

12

Teaghlach Mhic Gearailt

- Cuir ceisteanna ar do pháirtít chun na nithe seo a leanas a fháil amach:
- Cén t-ainm atá ar gach duine nach bhfuil eolas agatsa faoi/fúithi agus
- Cá bhfuil sé/sí ina c(h)ónaí.
- Beidh tusa ag cur an eolais atá agatsa ar fáil chomh maith.

13

Ceisteanna

- Cén chéad ainm atá air/uirthi?
- Cén t-ainm atá ar an athair?
- Cá bhfuil sé/sí ina c(h)ónaí?

14

Mar Shampla:

- Cén chéad ainm atá ar an mháthair?
- Siobhán
-
- Agus cá bhfuil sí ina cónaí?
- I gCluain Sceach.

15

Freagraí - Teaghlach Mhic Gearailt (A)

- Cén chéad ainm atá ar an athair?
- Agus cá bhfuil sé ina chónaí?

Peadar
Cluain Sceach

16

Freagraí - Teaghlach Mhic Gearailt (A)

- Cén chéad ainm atá ar an deartháir is óige?
- Agus cá bhfuil sé ina chónaí?

Pól
Sa Fhrainc

17

Freagraí - Teaghlach Mhic Gearailt (A)

- Cén chéad ainm atá ar an gcúpla?
- Agus cá bhfuil sí ina cónaí?

Clár
sa bhaile

18

Freagraí - Teaghlach Mhic Gearailt (B)

- Cén chéad ainm atá ar an mháthair?
- Agus cá bhfuil sí ina cónaí?

Siobhán
Cluain Sceach

19

Freagraí - Teaghlach Mhic Gearailt (B)

- Cén chéad ainm atá ar an deartháir is óige? **Seán**
- Agus cá bhfuil sé ina chónaí? **Gaillimh**

20

Freagraí - Teaghlach Mhic Gearailt (B)

- Cén chéad ainm atá ar an gcúpla? **Ciara**
- Agus cá bhfuil sí ina cónaí? **Béal Feirste**

21

Crann Ginealaigh

22

Crann Ginealaigh

- Is cleachtadh é ar an dóigh le sloinnte a scríobh mar is ceart i nGaeilge.
- Caithfidh sibh na baill teaghlaigh ó bhileoga **A** agus **B** a scríobh sa chrann.

23

Crann Ginealaigh

- Tá difríocht ann idir mná an teaghlaigh agus fir an teaghlaigh.
- Ciallaíonn **Mac** *son of* agus ciallaíonn **Nic** *daughter of*.
- Ní chuirtear séimhiú ar cheachtar acu sa chás seo.

24

Crann Ginealaigh

- Anois féach arís ar an teaghlach a chonaic tú ar **Bileoga A** agus **B** agus scríobh ainm agus sloinne gach duine sa chrann thíos.

25

Freagraí - Crann Ginealaigh

- *Siobhán Bean Mhic Gearailt*
- *Peadar Mac Gearailt*
- *Seán Mac Gearailt*
- *Pól Mac Gearailt*
- *Ciara Nic Gearailt*
- *Clár Nic Gearailt*

26

Ceisteanna le phlé

- Smaoinigh ar na ceisteanna seo a leanas.
- Léigh amach os ard gach ainm sa chrann.
- Cén fáth a bhfuil na sloinnte sa chrann difriúil óna chéile?
- An bhfuil aon eolas agat faoin sloinne Mac Gearailt?

27

Crann Ginealaigh

- Siobhán Bean **Mhic** Gearailt – an tuiseal ginideach atá i gceist anseo: *the wife of the son of Gearailt*.
- *Mac Gearailt*: aistrithe ón ainm Lochlannach *Fitzgerald*: *the son of Gerald*.

28